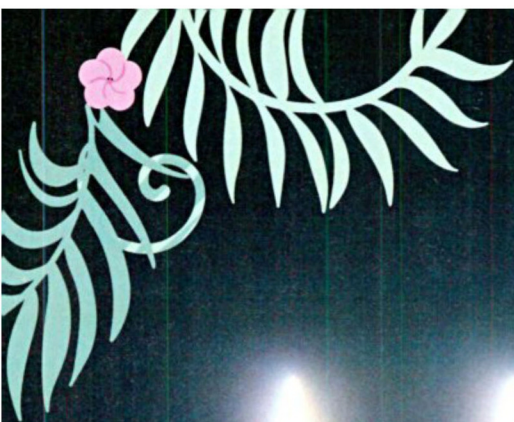

משחיל ואשתלה

מה קורה כשחיל נופל בקרבת כליה של גיבורת כח? שנתיים ורבע לאחר סיום הטור 'עובדת בשמיטה' חוזרת אילנה טוויג עם פרק נוסף ומרגש בקורות חייה כגיבורת כח | איך מצטרפים למעגל תינוקות נטושים שרק רוצים חיבוק, ומה עושים כשיש רק כליה אחת וכל כך הרבה אנשים שזקוקים לה? למה התעכב הראיון בחודשיים ואיך התוודעו זו לזו השכנות ב'קטיפה', ומה עניין שמיטה למתנת חיים?

יש אנשים בעולמו של הבורא שאינם מפסיקים להפתיע. אילנה טוויג היא אחת המרגשות שבהם. כן, אילנה מהטור 'עובדת בשמיטה' שפורסם בשנת תשפ"ב ועדיין זוכה לתגובות חמות ומתעניינות בשלום גיבוריו, תרתי משמע.

את אילנה זכיתי להכיר לפני... תעזרו לי לחשב, מתי הייתה השמיטה הקודמת? עשר שנים בדיוק. מאותו רגע מצאתי את עצמי נפעמת נוכח שרשרת מאורעות מרגשים, המשלבים גבורה אנושית נדירה עם גילויי השגחה פלאיים. התרגלתי כבר שההיכרות עם אילנה רצופה בסגירות מעגל בלתי צפויות והזדמנויות חוזרות ונשנות להתרגש מגדולתו של הקב"ה ומגדולת נפשם של בניו.

ולמרות העובדה שהתרגלתי, שיחת הטלפון הקבועה של ברכת ה'שנה טובה' בערב ר"ה תשפ"ה, הצליחה להוסיב אותי לכתבת המשך. יש מאורעות שלקוראות 'קטיפה' הנאמנות מגיע להיות שותפות בהם...

עוד באותה שיחה, בשתיים בצהריים של כ"ט באלול תשפ"ד, הודעתי לאילנה שאת הפרק הנוכחי בחייה חובה לתעד. הריאיון עצמו התעכב שוב ושוב ויצא לפועל רק בסוף חודש חשוון, ואז שוב התבררה לנו סיבה שמימית ומפתיעה לדחיית הריאיון עד לרגע המדויק שנקבע לו משמים.

משמחת תורה תשפ"ד למתנת חיים

לפני שנתחיל את הסיפור

מהתחלה, כמה מילות השלמה לנשות

ישראל שעקבו בחום במשך שנה שלמה אחר סיפורה

של אילנה, ואף שמחו בכתבת ההמשך שהתפרסמה בפסח תשפ"ג.

אילנה, תשלימי לנו בכמה מילים את השנתיים האחרונות? מה קורה

במשק ששבת, מה שלומכם?

אילנה צוחקת כהרגלה. "קודם כל דרישת שלום חמוה לכולן", היא

מוסרת. "תאמינו או לא, אבל אנחנו כרגע אווזים בעיצומה של

הספירה לאחור לקראת השמיטה הבאה... עוד ארבע שנים פחות

חודשיים, כולנו מכוונים. המשק שלנו, תודה לד', חזר לעצמו לגמרי

ואפילו יותר מכך, למרות החששות הרבים המלווים את ניסיון שמירת

השמיטה. השוק שפתחנו בחצר הבית והושבת למשך שנה שלמה

חזר לפעילות שוטפת. הלוקוחות הוכיחו תמיכה מרגשת והתייצבו

מיד ברגע שהתאפשר לחדש אצלנו את קנייתיהם. בנוסף לחממות

המפורסמות, הקמנו חממה חדשה של תות שדה, פתחנו בית אריזה,

ערכנו שינויים מרעננים במשק והגידולים כולם בסימן של צמיחה

ולבלוב.

שנת תשפ"ד עברה עלינו, כמו על כל עם ישראל, בכאב ובמתח.

אמנם אנחנו גרים במרכז, אבל הלב כואב עם עם ישראל בכל מקומות

מושבתיים".

וכאן מתחיל סיפורנו...

"סיפורנו מתחיל הרבה קודם לכן", מדייקת אילנה. "מאז שאני זוכרת

את עצמי. גדלתי בבית על מצע של תרומה ונתינה כדרך חיים. 'אם

אתה יכול - תיתן'. אמא שלי שתחי', שאני נותנת לה את הקרדיט בכל

הסיפור הנוכחי, הייתה תורמת בקביעות דם, פלזמה וחלקי דם. גם

אני תרמתי מדי פעם אבל היא עשתה זאת ממש כמו שעון - ברגע

שרק התאפשר ניגשה לתרומה הבאה. היא קיבלה תעודות רבות של

'התורם המתמיד'. כשאת גדלה באווירה כזו, את חיה מתוך תחושה

של ציפיה 'מתי יבוא לידי ואקיימנה'. תרומת כליה תמיד הייתה

בשבילי אפשרות מתבקשת.

לפני שש שנים בערך, הגעתי לרב הבר זצ"ל כדי לברר על אפשרות

של תרומת כליה. חזרתי הביתה והנושא נבלע בשטף היומיום.

לפני כשנתיים, הייתי עדה מקרוב למקרה של תרומת כליה ששינתה

חיים של אנשים: בעלה של אחת העובדות המסורות אצלנו בשוק,

צעיר כבן 30, סבל מאי ספיקת כליות. הייתי שותפה מהצד לסבל

ולכאב שהיו מנת חלקם לאורך תקופת הדיאליזה הקשה, עד שבשעה

טובה הוא זכה לקבל כליה מתורם זר שנדבה רוחו להציל חיים של

אח יהודי. נוכחתי בהתרגשות לראות איך התרומה הזו הצילה חיים

לא רק של איש אחד אלא של משפחה שלמה. שם זה התחיל להיות

אמיתי. ידעתי שאני חייבת להיות חלק ממעגל הנתינה הזה, לנצל את

האפשרות הזמינה שניתנה לי משמים להביא אור לאחים סובלים.

ואז הגיע ה'מכה בפטיש' - שמחת תורה תשפ"ד. אם לכל עם ישראל

הלב התהפך, אצלי זו משהו גם בכליות... הרגשתי צורך עז לקום

ולפעול. בהזדמנות הראשונה מילאתי את שאלון ההרשמה למתנת

חיים, וזהו. הייתי בפנים".

כמו תינוק שנולד

מילאת שאלון, וזהו?

"זהו, שזה ממש לא זהו..." מגלה אילנה. "מילוי השאלון היה צעד

ראשון בתחילתו של תהליך ארוך, יהיו שיגידו מייגע.

אחרי ההמתנה לתשובה הראשונית מגיע תורן של בדיקות בסיס

שגרתיות: בדיקות דם, לחץ דם, העמסת סוכר וכאלו. אחר כך

מתקדמים לבדיקות ה'מעניינות' יותר - אולטרסאונד כליות, צילום

חזה, בדיקת מאמץ, סיטי כליות, מיפוי כליות... אינספור מבחנות,

אינספור בדיקות לחץ דם, ותכפילו כל בדיקה בבירוקרטיה המוכרת

של הפניה, התחייבות, קביעת תור, שיבוץ בלו"ז, המתנה של חודש

פה, שלושה שבועות שם...

בתחילה עדיין לא שיתפתי אף אחד מסביבי בתהליך שהתחלתי. הכל

היה נראה לי כמו מגדל פורח באוויר, חלום רחוק שבואו נראה אם

יהיה רלוונטי בכלל. רק כשהתקשרו וביקשו שאבחר באיזה מרכז

רפואי ארצה לבצע את התרומה, והאם יש לי העדפה לגבי זהות

הנתרם - קלטתי שזה מתחיל להיות אמיתי. התחלתי לספר לסביבה

הקרובה. התגובות היו מבועותות. ניסו להוריד אותי מזה. המשפחה

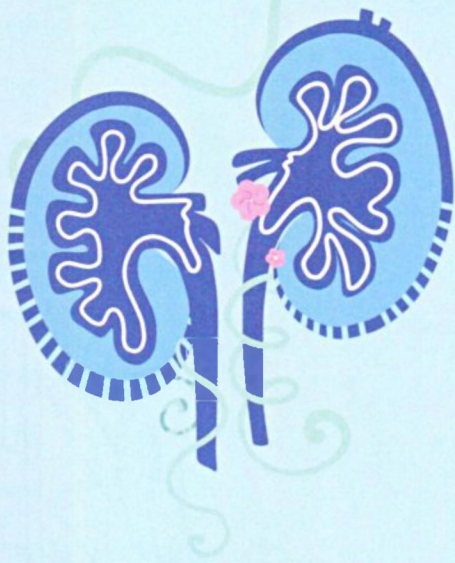
היקרה שגידלתי רואה במחטים איום על החיים, זה כנראה הגיע

מהצד השני... עדכנתי אותם שכאשר תורמים כליה, במידה ומישהו

מהמשפחה של התורם יזדקק ח"ו לכליה בעתיד - הוא מוקפץ

לראש רשימת הממתינים, בתפילה כמובן שלא נזדקק לפריבילגיה

הזו. 'תתרמי בדרך אחרת', הציעו לי, 'את יכולה לעשות הרבה דברים טובים בעולם, למה ללכת דווקא על ניתוח? הוצאת איבר מהגוף?'

אילנה, את מחזירה אותי בדו"ה וו אחת עשרה שנים אחורה: החלטה מהפכנית, תגובות משתאות ואפילו מתקיפות. אם לא הייתי מכירה אותך הייתי מניחה ש'תתקפלי' בשלב הזה. אבל כבר הוכחת פעם בעבר דבקות עיקשת במטרה למרות הקולות המגוונים מסביב...

אילנה מחייכת. "בנקודה הזו, העובדה שמדובר בתהליך ארוך ומתמשך עמדה לטובתי. המשכתי בינתיים 'רק' בהליכים הפורמליים, בלי לדבר מדי הרבה על המטרה המצפה לי בסופה של הדרך. נכון שאני

רציתי לגמור עם זה צ'יק צ'ק, אבל במהלך החודשים האלו משהו הבשיל פה אצל כולם, התרגלו לרעיון בהדרגה ובסוף אפילו הצליחו להתחבר אליו. לאורך כל הדרך ליוותה אותי ההשוואה המרגשת לתקופת הולדתו של תינוק חדש".

את עדיין יכולה להתחרט

"ככל שמתקדם התהליך עוברים לרובד המהותי של התרומה. פגישה עם עו"סית, עם פסיכולוג, אבחון פסיכולוגי (אם תשאלו אותי מה החלק המתיש ביותר בתהליך - זה זה...), נפרולוג, מנתח, ולקינוח ועדה ממשלתית הכוללת רופא, עו"ד, נציגת ציבור, פסיכולוגית ושוב עו"סית. כל אלו מכוונים למטרה אחת: לוודא שהתרומה שלך אכן

מגיעה ממקום אלטרואיסטי, ממקום בריא בנפש, ללא כפייה או סחיטה חלילה. בכל שלב ושלב מיידיעים אותי ומזכירים לי שאני עדיין יכולה להתחרט. אפילו ברגע האחרון, כששכבתי על המיטה והמרדים הגיע לבצע את פעולתו, עדכנו אותי: 'יש לך בחירה, את עדיין יכולה להתחרט'.

המשפט האחרון מצליח להוציא אותי משלוות המראיית. משום מה אני נזכרת עכשיו מכל הדברים דווקא בגמ"ח הבגדים השכונתי שלנו. נשות ישראל הצדקניות, ואני בתוכן, היינו מעבירות בכל מעבר עונות ובכל ערב פסח שקיות גדושות בבגדים טובים ורצון להיטיב. בשלב מסוים בו היצע גבר על הביקוש והפך לאינפלציה, נקבע כלל חדש - הבאת שקית לגמ"ח כרוכה בתשלום

מה עניין שמיטה למתנת חיים / הרבנית רחל הבר

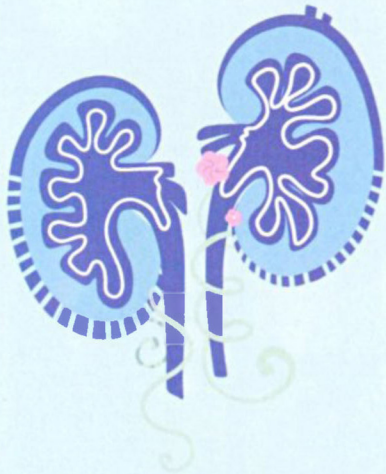
הפגישה עם אילנה הייתה עבורי חוויה מטלטלת שאני עדיין תחת רישומה. כל הדרך חזור מעזריה לירושלים ישבתי ודמעתי מהתרגשות. במסגרת פעילות הארגון אני לא מוותרת על פגישה עם אף תורם כליה. נוסעת מהצפון עד הדרום לבתי חולים בכל רחבי הארץ כדי לראות את התורמים היקרים מקרוב. אילנה היקרה, שתהיה בריאה, לא הרשתה לעצמה להתפנק ופשוט 'ברחה' הביתה מוקדם מהמתוכנן, כך שהפסדתי אותה. למרות זאת לא ויתרתי על פגישה פנים מול פנים, ואחרי עיכובים וציפיה מצד שתינו הגעתי אליה, למשך 14 בעזריה. ידעתי שאני עומדת לפגוש תורמת יקרה, אך להפתעה הגדולה שציפתה לי לא פיללתי. תוך כדי שיחה התברר לי שאילנה היא גיבורת הטור הבלתי נשכח 'עובדת בשמיטה', אותו קראתי בעקביות ואף הקראתי לתלמידותיי מדי שבוע בשנת השמיטה. "את יודעת שאנחנו שכנות באותו העיתון?" שאלתי את אילנה, והיא הופתעה והתרגשה ביחד איתי.

המפגש המיוחד הזה בין תרומת כליה למצוות השמיטה ריגש אותי ביותר. מאז ומתמיד היה לנו קשר מיוחד עם מצוות השמיטה. בעלי זצ"ל היה קרוי ע"ש מרן החזון איש זצוק"ל, אביו היה מקורב למרן החזון איש ואנחנו נוהגים לפי מנהגיו. מספר אירועים מכוונים בחיינו התרחשו בשנת השמיטה, ביניהם יום נישואינו וכן השתלת הכליה של בעלי. אני זוכרת את הקוריוז שהתרחש דקה לפני ההרדמה המכוננת, כשבעלי פנה למנתח ושאל אותו: "אתה בטוח שמותר לך להשתיל?" המנתח נבהל לרגע ובעלי הסביר בחיך: "עכשיו שנת שמיטה, בטוח שמותר להשתיל כליה?" המנתח, שמגיע ממושב חקלאי, לא שוכח את האפיזודה הזו עד היום. "כל הניתוח חייכתי לעצמי", הוא אמר... מה שגרם לי להתפעמות יתרה היה הכוח העצום של הברכה שאילנה זכתה לו כעת. אחד המוטיבים העיקריים בסיפור השמיטה של משפחת טוויג, היה כוח הברכה העצום הנתון לגיבורי כוח, שחולל פלאים פעם אחר פעם. והנה, בדיוק באחד הטורים האחרונים כתבתי על כוח הברכה הגדול שניתן לתורמי כליות כאנשים שתרמו משהו מתוך גופם. לחשוב על התגשמות הכוח הזה פעמיים בפה של אישה אחת גיבורה.

אפשר למצוא הקבלות רבות בין תרומת כליה לעבודת האדמה. השורש 'שתל' מלווה את שניהם, וכל המהות של חקלאות היא התמסרות ונתינה, מתנת חיים.

הפגישה עם אילנה המחישה לי את המציאות של לחיות את השמיטה בכל יום של שש שנות המעשה. ממש כמו שבימות השבוע אנחנו זוכרים את השבת, נוכל לשאוב ממנה השראה ולזכור את מהותה של המצווה היקרה גם כעת, בשנה השלישית לשמיטה.

גר שמבקש לקבל על עצמו עול מלכות שמים, והתורה מנחה אותנו בניגוד לאינסטינקט המתבקש - דווקא לדחות אותו, ואז ההצטרפות שלו לעם הנבחר מקבלת משמעות הרבה יותר עמוקה ומהותית". "באופן אישי, החלטתי שאני מתייחסת לכל שלב כזה כאל מבחן, משימה אתגרית שמוצבת בפניי והבה נראה אם אצליח לעבור גם אותה. זה מה שנתן לי את הכוח להתמיד שלב אחרי שלב ולא לסגת". כנראה שמי שעמד במבחני שמיטה רצופים, מפתח מיומנות מיוחדת לעמידה באתגרים.

אופס, יש לי רק אחת

אז תורמת יש לנו. ומי יהיה הנתרם שיזכה לקבל מידיה את המתנה היקרה, מתנת החיים?

"בשלב די מוקדם סיפרו שנמצאה האישה שלכאורה תתאים לקבל את הכליה שלי. בשלב זה עדיין לא מודיעים על כך לנתרם, אלא רק אחרי כל בדיקות ההתאמה המקיפות. גם לי לא אמרו שם, רק נתנו פרופיל, גיל, מקום מגורים, סיפרו שהיא אמא לילדים ואישה נפלאה.

של שבעה שקלים. אני מודה, באותו רגע הפסקתי להעביר שקיות. לשלם על הזכות לתרום? היה נשמע לי מוזר. למעשה, זו הייתה כוונת מנהלי הגמ"ח, ואני מעריכה מאד את הנשים שעדיין טורחות ומביאות שקיות ואף משלמות עליהן, ובכך מאפשרות קיום של גמ"ח אפקטיבי. וכאן מדובר בתרומה גדולה הרבה יותר, ומולה נדרש תעריף גבוה הרבה יותר..."

את מבינה מה קורה פה, אילנה? את מגיעה עם הרצון הכי נאצל שיש, ובמקום לעטוף אותך בחיבוקים ונשיקות את מקבלת חקירות צולבות וניסיונות דחייה. נכון שהגישה הזו מחויבת המציאות ונובעת מאחריות ואתיקה הכרחיים, אבל חושבת עלייך - איך לא התפוצצת בבום אחד גדול וברחת הביתה, למיטה?

"שאלה יפה", מודה אילנה. "בעצם, את לא תורמת כליה פעם אחת, אלא שלושים פעם. לפעמים קל יותר לקבל החלטה שהיא אל חזור ולהקדיש את האנרגיות להתמודדות עצמה. במקרה הזה, הדרך ליעד מציעה לך כל כך הרבה נתיבי מילוט ופתחי חרטטה, וכל צומת כזה מחזיר אותך מחדש לנקודת הבחירה הראשונית. קצת כמו לחשוב על

"התרגשתי בשבילה ובשבילי, וחשבתי שבקרוב אזכה להיות זו שתביא אור לחייה. אבל אז, קצת לפני הועדה של האבחון, הודיעו לי שלמרבה הצער הרקמות שלה פיתחו נוגדנים והיא לא תוכל לקבל את התרומה.

היה לי קשה מאד לעכל את זה. כאבתי כל כך בשביל האישה שלא הכרתי בכלל אבל נקשרתי אליה כל כך. ואז שאלו אותי אם אני מכירה מישהו שזקוק לכליה ומעוניינת להפנות את התרומה עבורו.

האמת, שמרגע שנכנסתי לתהליך, באופן פלאי התחלתי פתאום לשמוע על עוד ועוד מקרים כאלו בסביבתי. ממש כמו מוצר שאת מתכננת לרכוש ופתאום רואה אותו בכל מקום. הייתי רוצה כל כך לעזור לכולם, אבל אופס, יש לי רק כליה אחת. עם כל הרצון הטוב אני יכולה לעזור רק לנפש אחת, על השאר אוכל רק להתפלל.

כעת, כשהציבו בפניי את האפשרות לבחור למי להפנות את התרומה, השם הראשון שעלה מאליו היה של נערה יקרה שגרה באזורנו וזקוקה להשתלה. שאלתי אם יהיה ניתן לוודא התאמה, ונעניתי בתשובה מפתיעה - לנערה הזו יש כרגע תורם על הפרק, אלא שהיא עדיין אינה מודעת אליו כיוון שלא הסתיימו בדיקות ההתאמה.

"ואז היה לי ברור שאני רוצה לתרום לטלי".

תינוקות נטושים וחיבוק ראשון

כדי להבין מי זו טלי, אנחנו צריכות לחזור אחורה שבע שנים וחצי.

"אחד הדברים שתמיד נגעו לי ללב היו תינוקות. כשהתינוקות הללו נולדו לתוך מציאות קשה, הנגיעה הזו הופכת להיות מטלטלת.

"מיד כשהתוודעתי לקיומה של עמותת 'חיבוק ראשון' (First Hug) ידעתי שאני צריכה להיות חלק מהמערך הזה. העמותה שמה לה למטרה להעניק את הצורך האלמנטרי והנואש ביותר: מגע. ליטוף וחיבוק, לתינוקות שלא זכו לכך. בעבר התמקדה פעילות העמותה בעיקר בתינוקות נטושים. כיום, ברוך ד', אין מקרים רבים כאלה. ידיהן של המתנדבות מופנות לחבק תינוקות שגסיבות החיים מנעו מהם את הזכות ליד אימהית מלטפת: פגים המאושפזים זמן ממושך, תינוקות לאימהות שנתונות במצב שאינו מאפשר הגעה, ואפילו ילדים למשפחות ברוכות שהוריהם נאלצים לחלק את זמנם בין בית החולים והבית, והצוות בבית החולים אינו יכול למלא את מקומם ללא הפוגה.

"נרשמתי להתנדבות בעמותה, ואז נכנסתי לרשימת המתנה של... חמש שנים! כן, שוב המקום הזה של להתעקש על הזכות לתרום מעצמך. אפשר להבין את המורכבות של קבלה לכזו עמותה,

לי לתרום כבר. ראיתי איך הקיץ הולך וחולף, וחששתי שנתקרב לתקופת החגים - בהם השוק עמוס ב"ה ואני חייבת לתפקד בתפוקה מוגברת".

תנו לי להתפלל עליה ליד הנרות

"הנס קרה בסוף. קיבלתי הודעה שנמצאה לי נתרמת, ואחרי הועדה האחרונה נקבע לי תאריך לניתוח - שבועיים לפני ראש השנה. ושוב, לפי כללי האתיקה אין לי אפשרות לדעת את זהותה של האישה שתקבל את הכליה שלי. כשהגיע יום חמישי שלפני הניתוח לא התאפקתי וביקשתי: 'אני יודעת שאין לי אפשרות לקבל את השם המלא. אבל האם תוכלו לתת לי את השם לתפילה? אני חייבת להתפלל עליה בהדלקת נרות שבת'. כן, מאז השמיטה הראשונה בה התוודעתי לכוח העצום של תפילה בזמן הדלקת הנרות, הזמן הזה הוא בשבילי רגעי התפילה הכי קרובים ומסוגלים. בשנת השמיטה עצמה התפללתי על כל שם שהגיע אלי על ידי מבקרים או בכנסים, ולקראת סוף השנה הייתה התפילה הזו מתמשכת כמעט עד צאת השבת, עם הפסקות לסעודות ולשינה בלבד. בסיום השמיטה קיבלתי הדרכה להפסיק להזכיר את השמות באופן פרטני ומאז אני נושאת אותם בליבי וכוללת אותם בתפילה על כל הזקוקים לישועה מעם ישראל. מובן אפוא שהרצון האלמנטרי שלי היה להקדיש את הזמן הגדול הזה לתפילה עבור האישה שבשבוע הקרוב אמורה לקבל בשר מבשרי. לשמחתי, הבקשה התקבלה על ידי הצוות בחמימות ובשמחה. הבטיחו לברר את השם, וחזרו אלי עם תשובה: 'טליה בת יוכבד'. זה היה רגע מרגש. כל בני הבית נשאו תפילות חמות לרפואת טליה בת יוכבד, והעלו השערות סקרניות בדבר זהותה של טליה האלמונית. המסע הארוך שעברתי הגיע אל קיצו. תשעה חודשים אחרי שהתחלתי את התהליך, הגיע היום המכונן, יום התרומה. נכנסתי לניתוח, מלווה בנוכחותם הקרובה ובתפילותיהם החמות של בעלי וילדיי. יחד הם ישבו בחדר ההמתנה, צמודים לספרי התהילים ועוקבים אחרי המסך המעדכן על סטטוס המנותחים. לאורך כל הזמן הם פזלו מסביב וניסו לנחש מי מכאן הם בני משפחתה של הנתרמת, אך לא הצליחו לפצח את הסוד. לאחר שעתיים שהשם אילנה ט' הופיע על המסך כמנותחת, הוחלף לידו הסטטוס ל'בהתאוששות'. תחתיו הופיע שם המנותחת הבאה: טליה ש'. לצד השם מופיע תאריך הלידה של המנותח, והבנות שלי התרגשו לגלות שהוא קרוב ממני. 'אמא נתנה לה מתנה ליום הולדת', הן שמחו. בחסדי ד', הניתוח עבר בהצלחה. התעוררתי, התאוששתי והועברתי למחלקה. כעת ידענו, שזהות הנתרמת יכולה להתגלות לנו מחר בבוקר, אך היא עשויה להישאר נעלמת מפנינו לנצח, אם היא תעדיף להישאר חסויה".

כל הנרות נדלקות

"בוקר חדש זורח על המחלקה. אני הולכת ומתאוששת, מוצפת התרגשות על החלום שסוף סוף זכיתי להגשים, מאושרת ממש כמו

ממש. התקשרתי לטלי ולדמעת איתה ביחד: 'אם רק הייתי יודעת מוקדם יותר'... מתוך סקרנות היא שאלה אותי: 'מה סוג הדם שלך?' 'בי פלוס', עניתי לה, והשקט שהשתרר בעברו השני של הקו הבהיר לי מה התשובה, והעצים את תחושת ההחמצה שאפפה אותי. טלי המדהימה לא הכחישה את הקושי אבל ענתה לי בביטחון איתן: 'אני מאמינה שהכליה הנכונה תגיע אליי. הקב"ה כבר יודע איפה היא נמצאת'.

עברו מאז כמה חודשים. ביום בו נדרשתי לבחור מחדש למי להעניק את תרומתי, לצד הכאב הנורא על האישה העלומה שלא אזכה להציל, מיד ביקשתי: 'אני רוצה לתרום לטלי'".

סגירת מעגל מדהימה!

"עדיין לא"... מפתיעה אילנה. "מהר מאד חזרו אלי עם תשובה משמחת: 'גם לטלי מצאו כבר תורם... היא עדיין לא יודעת על כך עקב תהליך ההתאמה'.

זה היה הזמן להזכיר לעצמי שמשמים יש מי שמנהל את העניינים. אני מביאה את רצוני הכן לתרום, עושה כל מה שבאפשרותי. מי יקבל את תרומתי ומתי זה יקרה - את זה רק הוא יודע ואין לי אלא לבטוח בו ולצפות. מטעם 'מתנת חיים' העבירו את שמי למסלול מסויים שמטרתו למצוא נתרם חילופי. באותו זמן המשאלה העיקרית שלי הייתה: רק תנו

נורית: 'שמעת על טלי?' נבהלתי. מה הייתי אמורה לשמוע? 'טלי מחפשת כליה', הנחיתה עלי נורית את הידיעה והלב שלי נפל. באותו זמן כבר הייתי נתונה עמוק בתהליך. הרגשתי איך הלב שלי נקרע בין האושר שאני עתידה להעניק לאותה אישה אלמונית שמצפה לכליה שלי להיענות לקריאתה הנרגשת של טלי. קראתי את מכתבה כשדמעות בעיניי:

'אני זקוקה לתרומת כליה', כתבה טלי. 'כל מי שמכיר אותי באמת, יודע עד כמה קשה לי לכתוב את זה... תמיד הייתי בצד הנותן. את הקריירה הקדשתי לעמותות התומכות בקשישים/חיילים בודדים/תינוקות בודדים. אני יודעת כמה חשוב לבקש עזרה, אבל לא תיארתי לעצמי עד כמה זה קשה. עכשיו אני ממש זקוקה לכליה ואתם היחידים שתוכלו לעזור לי להמשיך לחיות. נולדתי לפני 53 שנים, עם מחלה גנטית "כליות פוליציסטיות" ועם התקדמות המחלה, הגעתי לאי ספיקת כליות. בני משפחה וחברים מדהימים נרתמו ובחרו להיבדק בניסיון לתרום לי כליה, אבל לצערי הרב, כולם נפסלו מחוסר התאמה. אני אופטימית ובטוחה שתימצא לי כליה, זאת שמתאימה בדיוק עבורי והיא נמצאת עכשיו אצל האדם שמחובר אלי בקשר עמוק, גם אם אנחנו עדיין לא יודעים את זה כרגע'. המשפט האחרון עורר בי צמרמורת של

אחרי הכל מערך כזה אינו יכול להיות המוני, הוא צריך להיות מנוהל באקסטרא רגישות, תוך תשומת לב לכל תינוק ולכל מתנדבת. אחרי חמש שנות המתנה הזומנת לראיון אישי. את פניי קיבלה אישה יקרה, עו"סית במקצועה, בשם טלי שץ. היא ראינה אותי ומיד נוצר בינינו ה'קליק' הראשון. כנראה התחביב המשותף של תרומה ונתינה קישר בינינו. לאחר הראיון התקבלתי לקורס הכשרה באורך חודש, שאת חלקו העבירה טלי.

"לפני שנה וחצי סיימתי את הקורס וסוף סוף התחלתי להתנדב בפועל. אין ספק, זו אחת ההתנדבויות המטלטלות שחוויתי. לחבק תינוקות נשמע כמו חלום קסום. אבל כשאת עומדת מול אינקובטור מפלצתי ורואה גוזל זערווי שמחובר לצינורות ומכשירים שונים ומשונים, זה לא תמיד קל. הקושי קיים, אבל ברגע שהתינוק בידיים שלך, כמובן בפיקוח רפואי אחראי, את מצליחה להתעלם מהצנרת ולהתחבר לנפש הטהורה ששוכנת בגוף הזעיר והסובל.

הכליה הנכונה מחכה לי

"נורית, אחת המתנדבות שעברה את ההכשרה לצידי התיידדה איתי והצטרפה למעגל הלקוחות שלנו בשוק הירקות. באחת הפעמים שהגיעה לערוך קנייה, שאלה אותי

במחלקת יולדות. ופתאום אני מקבלת שיחת טלפון מטלי. טלי?
'מה שלומך אילנה, איך את?' מבררת טלי ובבת אחת גדלקות אצלי כל הנורות, מתאחדות לפאזל מרהיב, מושלם מכדי להיות אמיתי. 'ברוך ד', אני עונה לה בזהירות, מנסה לגשש 'ומה שלומך את?' 'שלומי מצויך', עונה טלי וקולה רועד. בנקודה זו כבר לא עצרתי בעצמי: 'באמת קיבלת את הכליה שלי?' התפרצתי. 'באמת באמת', נשנקת טלי. 'הצלת את חיי, אילנה. אני שומרת לך על הכליה, מחכה לחבק אותך'... אחרי כזו בשורה לא יכולתי להישאר על המיטה. ידעתי שבאופן פורמלי אנחנו אמורות לחכות לקבלת המידע וקיום המפגש על ידי הצוות, אבל שתינו לא היינו מסוגלות לחכות. 'באיזה חדר את?' שאלתי את טלי, היא נקבה במספר החדר שמולי... קמתי וצעדתי אליה במהירות הגדולה ביותר שגופי

איפשר לי. את רגע המפגש אני משאירה לכן לדמיין, אף מילה או תיאור לא יצליחו להכיל את גודלו. לפעמים הקב"ה עושה דברים... שאין לי מילים."
תסבירי לי אילנה, איך מכל האנשים בעולם, כל הסיפורים המופלאים וסגירות המעגלים הללו עוברים דווקא דרכך...
"הם עוברים דרך כולנו", בטוחה אילנה. "אנחנו רק צריכים להיות מודעים לזה, לפקוח את העיניים ולראות".

קשר של חיים

"יומיים לאחר הניתוח עודכנתי שהבדיקות כולן תקינות ברוך ד', ואני יכולה לבחור אם להישאר לילה נוסף של אשפוז או להשתחרר. העדפתי לחזור הביתה, ויום למחרת כבר הפסקתי עם משככי הכאבים. המשפחה המסורה שלי שמרה עלי חזק במשך שישה שבועות שאנח מספיק.

לא נתנו לי להתקרב לשוק, הכריחו אותי להרגיש בחל"ד...
למרות העובדה שהילדים שלי כבר גדולים, קיבלנו מ'מתנת חיים' ספרון מתוק מדבש בשם 'עוברים דירה - דפים מיומנה של כליה'. הספרון מתאר את כל תהליך התרומה בצורה בהירה וידידותית, וכל מי שרואה אותו מחייך.
"באופן אישי אני יכולה להעיד, שמעולם לא היתה לברכת 'אשר יצר' משמעות עמוקה יותר עבורי. היכולת לראות בחוש את פלאי הבורא הבלתי נתפסים מתקיימים בתוך גופנו היא מרוממת ומעוררת. לשם המחשה, במהלך השנה שאחרי התרומה, הכליה הנותרת גדלה ומגיעה לתפוקה של 80% 'פיצוץ' על זו שנלקחה. הכליה המשודרגת שלי התקבלה בכבוד כאן בבית, וזכתה אפילו לשם חיבה: 'כלנית הכליה הימנית'. אם לפני התרומה היה לי קשר חם עם טלי,

מאז אותו יום הפכנו לקרובות משפחה של ממש. לא קרובות משפחה, משהו הרבה יותר עמוק מזה. קשר דם, קשר של חיים. אנחנו מדברות, נפגשות, ומספרות לכל מי שרק מעוניין לשמוע את סיפורנו.
הראיתי לטלי תמונה של בנותיי יושבות וקוראות תהילים בחדר ההמתנה ביום ההשתלה. 'אופס', הגיבה טלי. 'תראי מי מופיעות כאן בתמונה מאחוריהן, אלו בתי וגיסתי'. אז ברגע האמת הן לא הצליחו לזהות את האנשים הנכונים בחדר ההמתנה, אבל מתברר שהן עמדו ממש קרוב ואפילו הצטלמו ביחד...
באחד הימים התקשרה אלי טלי ושיתפה אותי בחוויה מפחידה: בקצה הרחוב שלהם, בהוד השרון, נפל טיל. 'אבל את יודעת, אילנה?' היא סיפרה בהשתאות, 'כל החלונות ברחוב נשברו לרסיסים, רק בבית שלנו לא נשבר אף חלון!'
התרגשתי מגילוי ההשגחה וסיפרתי על כך לבני הבית. 'בטח', הגיבה באופן מיידית אחת מבנותיי, 'היא לא יודעת שהיא מחזיקה בתוכה כליה של גיבורת כוח?'..."

כששכנות ב'קטיפה' נפגשות

אם חשבת שהריאיון עם אילנה מתעכב בשל סיבות טכניות בלבד, מפתיעה אותי אילנה בסגירת מעגל נוספת, שהתרחשה בדיוק יום לפני שסוף סוף הגענו לדבר בצורה מסודרת.
"בנסיעה חזור מבית החולים אני מקבלת טלפון מהרבנית הבר, שאותה לא הכרתי עד כה באופן אישי. 'אני בדרך אלייך לתל השומר', עדכנה הרבנית. 'אוי, היה לי לא נעים. 'אישרו לי שחרור מוקדם, אני כבר כמעט בבית'. הרבנית הופתעה: 'עוד לא קרה לי כזה דבר... חבל, אבל אני חייבת לפגוש אותך. ננסה לתאם כשתיגיעי לביקורת בעוד שבועיים'.
כשהתקיימה הביקורת לא הצלחנו להיפגש. הזמנתי אותה למשק, אם כבר להיפגש, למה לא על רקע השדות? מאז במשך חודשיים הרעיון עמד על הפרק, ובדיוק אתמול זכיתי לאורחת החשובה כאן במשך 14. על פי התוכנית הביקור היה אמור לארוך 5 דקות, אבל אנחנו כבר מודעים לעובדה שהאוויר כאן לא נותן לאנשים לעזוב כל כך מהר.
סיפרתי לה על החקלאות ועל השמיטה, והיא ריגשה אותי עם סיפורים מדהימים על הקשר שלהם לשמיטה ועל ההקבלה שבין תרומת כליה לשמיטה, למסירות נפש. מפה לשם עדכנתי אותה שאני אמורה להתראיין בקרוב עבור עיתון נשים שאירח את סיפור השמיטה שלנו. 'מה שם העיתון?' היא ביררה, 'קטיפה', ענית לה בתמימות, ולא צפיתי את ההפתעה הגדולה שעלתה על פניה. 'רגע', היא הסתכלה עלי כאילו ראתה אותי לראשונה, 'את אילנה מ'עובדת בשמיטה', הטור שקראנו כל שבוע בהתרגשות? את יודעת שאנחנו שכנות באותו העיתון?'
אני בטוחה שזה לא יהיה המפגש האחרון, הזמנתי אותה, את התלמידות ואת הנכדים, ואולי יום אחד יופיע כאן הפרק הבא בסדרה המשותפת..."